

підготовки вчителів, єдності теоретичної і практичної, психологічної, педагогічної, дидактичної і методичної підготовки.

Реалізація цих принципів передбачає оволодіння студентами знаннями педагогіки та психології, чітке уявлення про сутність, закономірності навчально-виховного процесу, володіння педагогічною технікою, уміння компетентно реагувати на нестандартні ситуації, методичну озброєність, глибоку впевненість і усвідомлення у особистій значущості психолого-педагогічних знань і професійних умінь, прагнення і вміння кваліфіковано користуватися ними в повсякденному житті, накопичення досвіду педагогічного спілкування, особистісну вихованість, гуманність, тактовність, вимогливість до себе. Специфіка курсу потребує не тільки опанування вчителем знаннями, уміннями та навичками діяти в умовах загрози надзвичайних ситуацій, а й володінням технікою спілкування з учнями, засобами активізації їх мислення, стимуляції самостійних висновків.

БІБЛІОГРАФІЯ

1. Типова навчальна програма нормативної дисципліни «Цивільний захист» для вищих навчальних закладів – [Електронний ресурс] – Режим доступу: [http:// www. mon.gov.ua](http://www.mon.gov.ua).
2. Алексюк А.М. Педагогіка вищої освіти України. Історія. Теорія: підручник. – К.: Либідь, 1998. – 560 с.
3. Туркот Т.І. Педагогіка вищої школи: навч. посіб. для студ. ВНЗ / Т.І. Туркот. – К.: Кондор, 2011. – 628 с.
4. Вишневецький О.І. Теоретичні основи сучасної української педагогіки: посібн. для студ. ВНЗ / О.І. Вишневецький. – 2-е вид., доопрац. і доп. – Дрогобич : Коло, 2006. – 608 с.
5. Слепкань З.І. Наукові засади педагогічного процесу у вищій школі / З.І. Слепкань – К.: НПУ, 2010. – 210 с.

Сумський державний педагогічний університет імені А.С.Макаренка

Семеніхіна О.В., Шамо́ня В.Г., Удовиченко О.М., Юрченко А.О.

ДО ПИТАННЯ ПРО УРАХУВАННЯ ЗАКОНІВ ЗОРОВОГО СПРИЙНЯТТЯ У НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ

Останнім часом актуальними є питання унаочнення інформаційного вмісту різних галузей знань. Питання візуалізації розв'язуються, у тому числі, за рахунок різних програмних засобів. Водночас часто стикаємося або з неякісним візуальним рядом, або некоректним зображенням, що підтримує певне поняття чи процес, або зображення відповідає науковому вмісту курсу і при цьому є зрозумілим не широкому загалу, а обмеженій кількості осіб тощо. Тому актуальним наразі вважаємо питання уточнення процесів зорового сприйняття в контексті усвідомлення через зір людиною наукових/навчальних понять та урахування таких процесів під час організації навчання та, зокрема, у підготовці вчителя.

Аналіз актуальних досліджень у галузі візуалізації образів виявив цілу низку робіт, які з позицій психології описують процеси сприйняття об'єктів різної природи. Зокрема, у роботах Запорожця А. описані особливості процесу сприйняття різновікових груп людей, у працях Ідена М. охарактеризовано розпізнавання рукописних текстів та образів, Шехтером розглянуті проблеми упізнавання тощо. Ці та інші роботи підтверджують тезу про те, що при унаочненні (візуалізації) важливо звертати увагу на закони зорового сприйняття людиною різних образів.

Аналізуючи описані в [1-3] закони зорового сприйняття та звертаємо увагу на наступне.

1. Візуалізація об'єктів, конструкцій, математичне моделювання ситуацій має відбуватися з урахуванням законів чіткості структури та зорового підсилення, які обумовлені механізмами зорового сприйняття людини, динамічності побудованих конструкцій та можливості їх інтерактивних змін для забезпечення активізації уваги на певних характеристиках об'єктів під час їх вивчення або формування уявлень про них. З позицій організації навчального процесу вимагає обов'язкового формування у вчителя конструктивних умінь та наочних, у тому числі геометричних, уявлень про математичні об'єкти.

2. Створений образ (візуальна картинка) має підтримуватися акцентуванням зорової уваги на визначальній характеристиці об'єкта через об'єктивні параметри (колір, товщина ліній, лінійні розміри об'єктів тощо), так і акцентуванням на суб'єктивних параметрах словами (що нагадує, з чим подібний, наскільки віддалений тощо).

3. Під час візуалізації об'єктів з позицій психології образів вчителю варто: співставляти завдання, яке ставиться перед суб'єктом, і ту практичну діяльність, яку цей суб'єкт з предметом має виконати; передбачити можливість сюжетного осмислення ситуації, значущість окремих ознак, враховувати попередній досвід суб'єктів навчання та особливості вже сформованого в них предметного сприйняття відповідних зображень. Також доцільним буде попередній аналіз індивідуальних рис суб'єктів навчання та їх розумовий рівень.

БІБЛІОГРАФІЯ

1. Арнхейм Р.В. зашиту візуального мышлення / Р.В. Арнхейм // Новые очерки по психологии искусства : пер. с англ. – М. : Прометей, 1994. – С. 153-173.
2. Симонов В.П. Диагностика степени обученности учащихся Текст.: учеб.-справочное пособие / В.П. Симонов. – М. : Изд-во Московского пед. ун.-та, 1999. – 46 с.
3. Цукарь А.Я. Использование аналогий в преподавании математики / А.Я. Цукарь // Математика в школе. – 1981. – № 4. – С. 22-24.

ДЗ «Дніпропетровська медична академія МОЗ України»

Стадніченко С.М.

ФІЗИЧНІ ЗАДАЧІ З МЕДИЧНОЇ БІОФІЗИКИ ПРОФЕСІЙНО ЗОРІЄНТОВАНОГО ЗМІСТУ ЯК ЕФЕКТИВНИЙ ЗАСІБ СТИМУЛЮВАННЯ АКТИВНОСТІ СТУДЕНТІВ

Однією ланкою комплексу дій вирішення проблеми втрати інтересу студентів до вивчення медичної біофізики та зниження якості знань є застосування в освітній практиці системи рівневих фізичних задач і завдань професійно зорієнтованого змісту, які змогли б сприяти реалізації механізмів інтеграції репродуктивної і творчої навчально-пізнавальної діяльності студентів.

У нашому дослідженні розглядається система фізичних задач професійно зорієнтованого змісту, вихідним елементом у побудові якої постає фізична ідея, рис. 1.

Згідно елементів знань теорії за допомогою послідовності логічних зв'язків конструється комплекс задач і завдань різного рівня складності та виду. Для побудови системи фізичних задач професійно зорієнтованого змісту нами